

χώς ἦτο ἐλάχιστος καὶ παρῆλθεν ἀμέσως, ἀλλὰ συνετέλεσεν, ὡς συνήθως εἰς τὰς τοιαύτας περιστάσεις συμβαίνει, νὰ ἐνθαρρύνῃ πάντας τοὺς ἐν τῇ αὐτῇ ἀμάξῃ εὐρισκομένους ὅπως συνάψωμεν γνωριμίαν καὶ σχετισθῶμεν στενότερον ἢ διὰ τῆς θέας ἀλλήλων. Ἀνεκαλύφθη ὅτι εἶχον ἀπέναντί μου δύο οἰκογενεῖας ἑλληνικωτάτης καταγωγῆς ἀλλὰ ἀδαιεῖς τῆς ἔθνικῆς γλώσσης, μὴ σωζομένης πλέον ἢ εἰς τὸ στόμα καὶ τὴν καρδίαν δύο γερόντων, καὶ ἀναγκασθείσας νὰ ἀναγνωρίσωσι τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Πάπα καὶ τὸ καθαρτήριον πῦρ, κατὰ τι διάταγμα τῶν Βουρβόνων τῷ 1828 ἐκδοθὲν, ὅπερ ἐπέβαλλεν ἅπασιν τοῖς ἐν τῇ Μεσημβρινῇ Ἰταλίᾳ Ἕλλησι τοὺς δύο αὐτοὺς ἕρους—χωρὶς ν' ἀπαιτήσῃ εὐτυχῶς τὴν πλήρη ἀλλαξοπιστίαν—ὧν ἄνευ ὑπεχρεοῦντο νὰ ἀφήσωσι τὸ ἄσυλον τοῦ Ἰταλικοῦ ἐδάφους καὶ εἰς ἄλλας νὰ φύγωσι χώρας, αὐτοὶ οἵτινες πρὸ δύο περίπου αἰώνων ἕτερον δεσποτισμὸν φεύγοντες εἶχον κατέλθει εἰς Ἰταλίαν. Ὁ γέρον Πρινάρης ἦτο συγγενῆς ὁμωνύμου ἐν Ἀθήναις καθηγητοῦ τῆς ἱατρικῆς, ὁ δὲ γέρον Κ. Καραγιωργόπουλος ὠρμᾶτο ἐξ Ἄργους, ἀμφοτέροι δὲ ἐκ παιδῶν διδασκόμενοι τὴν ἑλληνικὴν ὡς ξένην γλῶσσαν κατώρθωσαν νὰ ἐκμάθωσιν αὐτὴν ἀνασφερόμενοι μετὰ τῶν ἐξ Ἀνατολῆς ἐρχομένων συχνάκις εἰς Ἰταλίαν ὁμογενῶν χάριν ἐμπορίου ἢ πρὸς ἐξακολούθησιν ἐπιστημονικῶν σπουδῶν. Ἀλλὰ οἱ γαμβροὶ, οἱ ἔγγονοι, οἱ υἱοὶ καὶ αἱ θυγατέρες οὐδὲ λέξιν ἐγνωρίζον τῆς ἑλληνικῆς, καὶ ἡ ἀμυδρὰ ἔννοια ἣν εἶχον περὶ τῆς ἐξ Ἑλλήνων καταγωγῆς αὐτῶν δὲν εἶχε καταστῆ ὅπως οὖν φωτεινότερα ἐν τῇ ψυχῇ των ἢ ἀπ' ὅτου ἡ Ἰταλικὴ Κυβέρνησις κηταργήσασα ἔργῳ τῷ 1864 τὸ Βουρβονικὸν διάταγμα τοῦ 1828 καὶ χορηγήσασα σχεδὸν διὰ τῆς βίας εἰς τοὺς ἐξ Ἑλλάδος προσκληθέντας ὀρθόδοξους ἱερεῖς τὸν ἐν Νεαπόλει Ναὸν τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων ὃν διεφιλονείκουν δύο οὐνῖται ἱερεῖς, ἀνεγνώριζε τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθέρας λατρείας τῶν ξένων θρησκείων εἰς πάντα ἄλλογενῆ, ἕως οὗ πρὸ τριῶν περίπου ἐτῶν κατήργησε καὶ διὰ ῥητοῦ νόμου ὑπὸ τῶν Ἰταλικῶν βουλῶν ψηφισθέντος τὸ περὶ οὗ ἀνωτέρω ὁ λόγος βάρβαρον διάταγμα. Αἱ δύο ἐκεῖναι οἰκογένειαι ἦσαν ἐκ